



Mesut DOĞAN
Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.02.2026

Mesut Doğan

Ankara Milletvekili

Bakanlığınız tarafından 2024 yılı Tarımsal Hasılasının (Gayrisafi Katma Değer) **74 milyar dolar** seviyesine ulaştığı ve Türkiye'nin bu alanda Avrupa lideri olduğu beyan edilmiştir. İktisadi literatürde Tarımsal Hâsıla; "Toplam Tarımsal Üretim Değeri" nden, üretim sürecinde kullanılan "**Ara Tüketim**" (girdi maliyetleri) bedelinin düşülmesiyle elde edilmektedir.

Ancak, tarımsal girdi enflasyonunun ve üretim maliyetlerinin tarihsel zirve yaptığı bir dönemde; üretim değerinden maliyetler düşüldükten sonra elde edilen bu yüksek hâsıla (katma değer), sektör paydaşları ve iktisatçılar nezdinde izaha muhtaçtır. 74 milyar dolarlık hâsıla verisinin doğruluğunun teyidi ve sağlıklı bir makro planlama yapılabilmesi adına, bu rakamı oluşturan alt kalemlerin şeffaflıkla açıklanması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızca açıklanan 2024 yılı **74 milyar dolarlık** Tarımsal Hâsıla rakamına ulaşılırken esas alınan;

- a) Toplam Tarımsal Üretim Değeri,
- b) Toplam Ara Tüketim (Girdi Maliyeti) tutarları kaç Türk Lirası ve kaç ABD Doları olarak hesaplanmıştır?

2. Söz konusu hâsıla hesabı yapılırken "Ara Tüketim" (Maliyet) kalemleri içerisinde yer alan aşağıdaki giderler için **ayrı ayrı** hangi tutarlar hesaplamaya dâhil edilmiş ve kaç Türk Lirası ve kaç ABD Doları olarak hesaplanmıştır?

- Tarımsal Sulama (Su bedeli) ve Elektrik Giderleri (Bitkisel Üretim+Hayvansal Üretim+Sulama ve diğer tüm tarımsal faaliyetler için kullanılan)



40739

Mesut DOĞAN
Ankara Milletvekili

- Mazot (Akaryakıt, yakıt-enerji) Giderleri
- Organik ve Organomineraller Dahil Gübre Giderleri
- Hayvancılıkta Kaba ve Kesif Yem Giderlerini içeren toplam yem giderleri (Balıkçılık dahil)
- Pazarlama ve Nakliye Giderleri

3. Çiftçilerimizin üretim faaliyetlerini sürdürebilmek adına kullandıkları krediler için ödedikleri "İşletme Kredisi Faiz Giderleri" maliyet hesabına yansıtılmış mıdır? Yansıtıldıysa 2024 yılı için bu tutar ne kadardır?

4. 2024 yılı tarımsal hasıla hesabı yapılırken kullanılan veriler hangi kurum tarafından derlenmiştir?